

નાના પીલુંની ઘોસ્ત

એક ચિત્રવાર્તા

રાવેન્દ્રકુમાર 'રવિ' કોલાજ
કલા : કનક શશી

આર્ય પ્રકાશન

પ્રારંભિક બાળ શિક્ષણ સાહિત્ય શ્રેણી અંતર્ગત (વાચન સ્તર-૩)

એકશન રીસર્ચ ઈન કોમ્યુનીટી હેલ્થ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ (આર્ય) – નચિકેતા ટ્રસ્ટ

૩૭ વર્ષથી કામ કરતા આર્ય અને નચિકેતા ટ્રસ્ટ સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ છે. લોકોને આવરી લેતી આરોગ્યની અને શિક્ષણની સમસ્યાઓને સમજી, તેમાં તબક્કાવાર સુધારા કરવા માટે નવી-નવી રીતો, પદ્ધતિઓ તથા સાધનો આર્ય વિકસાવી રહ્યું છે. ગુજરાતમાં અને ખાસ કરીને અંતરિયાળ ગામોના બાળકો-શિક્ષકો માટે આવી પદ્ધતિઓનો પ્રસાર તથા વ્યવસ્થિત લાંબા ગાળાના કાર્યક્રમો પણ આ અંતર્ગત કરવામાં આવે છે. સાથે સાથે બાળકો-વિદ્યાર્થીઓ ગણિત કેવી રીતે શીખે છે, ભાષા કેવી રીતે શીખે છે તેના અધ્યયન-અભ્યાસ કરીને તે મુજબના કાર્યક્રમો અને મોડ્યુલ્સ પણ વિકસાવવામાં આવી રહ્યા છે.

ભાષા શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ દરમ્યાન વર્ષોના અનુભવે સમજાયું કે ગુજરાતી ભાષામાં બાળકોને સ્પર્શી જાય તેવું, તેમને અચંબિત-આનંદિત કરે તેવા બાળ-સાહિત્યની મોટી ઉણપ છે. ખાસ કરીને બાળકના પ્રારંભિક વર્ષોમાં, ૪ થી ૭ વર્ષના બાળકો માટે ભારતમાં બીજી ભાષાઓમાં સુંદર બાળવાર્તાઓ પ્રકાશિત થઈ છે. જેમાં એકલવ્ય-ભોપાલ, સી.બી.ટી., એન.બી.ટી., તુલિકા, પ્રથમ, જ્યોત્સના પ્રકાશન વગેરેનો મોટો ફાળો છે. આર્ય દ્વારા અત્યાર સુધી એકલવ્ય દ્વારા પ્રકાશિત થયેલી ૭ બાળવાર્તાઓ તથા ૧૮ પુસ્તિકાના સેટનું ગુજરાતીમાં પ્રકાશન થયું છે. જેને બાળકોમાં ખૂબ જ સારો આવકાર મળ્યો છે.

હવે બીજી કેટલીક બાળવાર્તાઓ તથા પોસ્ટરોનો સંપુટ પ્રકાશિત કરવાની યોજના છે. આ વાર્તાઓની સામગ્રી તેની સજાવટ વગેરે પર તમારા સૂચનો આવકાર્ય છે, જેથી બીજી નવી પુસ્તિકાઓ પ્રકાશિત કરવામાં, તેને વધારે આકર્ષક, રૂચિકર બનાવવામાં મદદ મળે...

એકલવ્ય વિષે :

એકલવ્ય એક સ્વૈચ્છિક સંસ્થા છે. તે પાછલા ત્રણ દાયકાથી શિક્ષણ અને જનવિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં કામ કરી રહી છે. એકલવ્યનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય એવા શિક્ષણનો વિકાસ કરવાનો છે જે બાળક અને તેના પર્યાવરણ સાથે જોડાયેલ હોય. આ શિક્ષણ – રમત, પ્રવૃત્તિ અને સર્જનાત્મક પગલાઓ પર આધારિત હોય.

નાના પીલુંની ઘોસ્ત

એક ચિત્રવાર્તા

રાવેન્દ્રકુમાર 'રવિ' કોલાજ
કલા : કનક શશી

ગુજરાતી અનુવાદ : આર્ય અને નચિકેતા ટીમ

આર્ય પ્રકાશન

નાના પીલુંની દોસ્ત

“Nana Pilu ni Dost”

એક ચિત્રવાર્તા

રાવેન્દ્રકુમાર ‘રવિ’ કોલાજ

કલા : કનક શશિ

મૂળ પ્રકાશન

એકલવ્ય દ્વારા હિન્દી ભાષામાં “નન્હેં ચુજેકી દોસ્ત” નામથી પ્રકાશિત વાર્તાનું ગુજરાતી સંસ્કરણ : આર્ય નચિકેતા ટ્રસ્ટ

Gujarati Translation of the Story book “Nnanhe Chuze Ki Dost” published in Hindi by Eklavya

આ પુસ્તિકાના કોઈ પણ ભાગનો બિન-ધંધાકીય શૈક્ષણિક ઉદ્દેશ્યથી કોપી-લેફ્ટ ચિહ્ન અંતર્ગત ઉપયોગ કરી શકાય છે.
સ્ત્રોત તરીકે મૂળ પુસ્તિકાનો ઉલ્લેખ જરૂર કરવો અને આર્યને સૂચિત કરવું.

પ્રકાશક : એક્શન રીસર્ચ ઈન કોમ્યુનીટી હેલ્થ (આર્ય)

નગારીયા, ધરમપુર, જિલ્લો : વલસાડ-૩૯૬૦૫૦.

ફોન : ૯૮૨૫૬ ૫૧૩૪૧

Email : arch.dharampur@gmail.com

dhruv561947@yahoo.com

પ્રવિણ મિલેનિયમ ટ્રસ્ટ – લંડનનાં સૌજન્ય સહકારથી

પ્રથમ આવૃત્તિ : જુલાઈ ૨૦૨૦, કોપી : ૨૦૦૦

સહયોગ રાશિ : રૂ. ૪૫/-

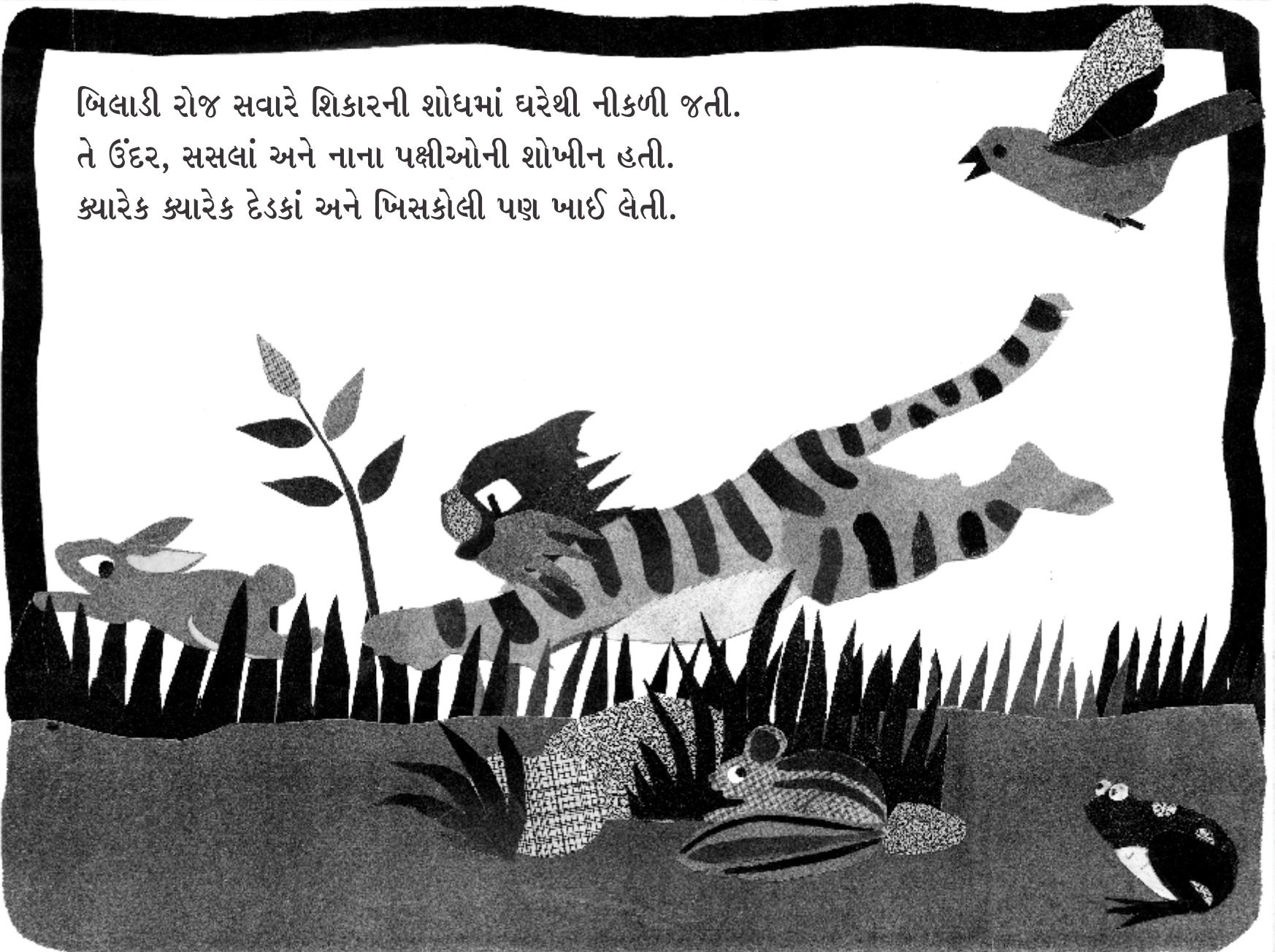
મુદ્રક : માર્ક ક્રિએશન, સુરત. મો.: ૯૯૭૪૦૦૯૨૮૬

એક હતી બિલાડી. ચમકતી આંખોવાળી ગોળ-મટોળ.
કાળી-કાળી પૂંછડી એની અને ઘોળી-ઘોળી મૂછ.
ખૂબ દેખાવડી લાગતી હતી.

ઝિલાડી રોજ સવારે શિકારની શોધમાં ઘરેથી નીકળી જતી.
તે ઉંદર, સસલાં અને નાના પક્ષીઓની શોખીન હતી.
ક્યારેક ક્યારેક દેડકાં અને ઝિસકોલી પણ ખાઈ લેતી.

એક સવારે એક નાનું અમથું, નરમ રૂના દડા જેવું મરઘીનું બચ્ચું એકલું—એકલું રમી રહ્યું હતું.
બિલાડી તેને પકડવા દબાતે પગલે તેના તરફ આગળ વધવા લાગી.
જ્યારે તે તેની પાસે પહોંચી, તો પીલું તેને જોઈને જરાય ડર્યું નહીં.

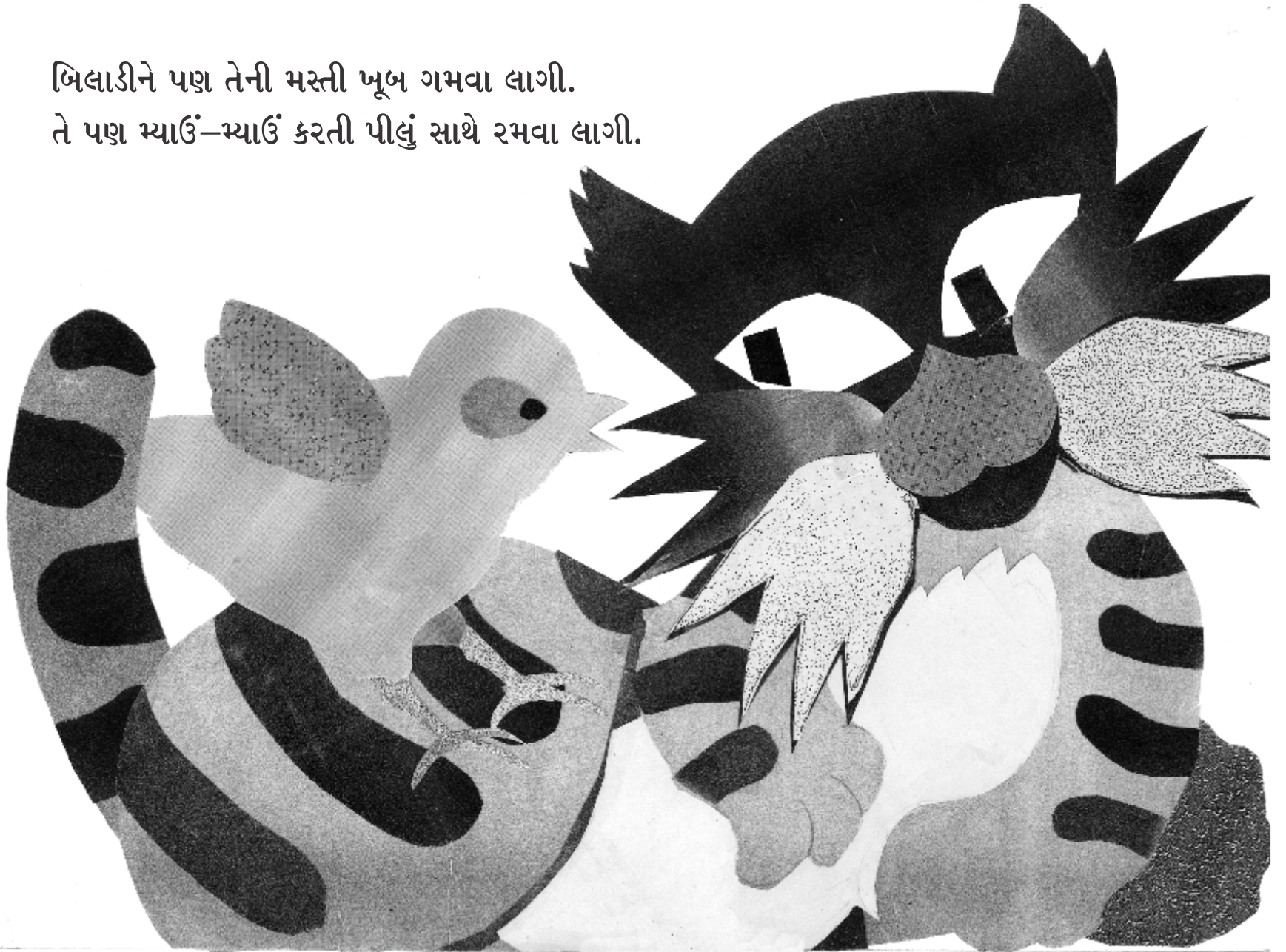
પીલુંએ પહેલીવાર બિલાડી જોઈ હતી. તેને તે ખૂબ ગમી ગઈ.

પીલું કલબલાટ કરવા લાગ્યું. ચૂં-ચૂં-ચૂં-ચૂં કરતું બિલાડીની ચારેબાજુ ફરવા લાગ્યું.
તે ક્યારેક બિલાડીની પૂંછડી પકડવાની કોશિશ કરતું તો ક્યારેક તેની મૂછ.

બિલાડીને પણ તેની મસ્તી ખૂબ ગમવા લાગી.
તે પણ મ્યાઉં-મ્યાઉં કરતી પીલું સાથે રમવા લાગી.

પીલું અને બિલાડી રમવામાં મશગુલ હતા. ત્યારે જ મરઘી મા ત્યાં આવી.
તે પોતાના બચ્ચાંને બિલાડી સાથે રમતાં જોઈને ગભરાઈ ગઈ.

મરઘીને લાગ્યું કે, બિલાડી પીલુંને ખાઈ જશે. ગભરાટમાં તે રડવા લાગી.
બિલાડીએ વિચાર્યું કે, મરઘીને સમજાવવું પડશે કે એવી કોઈ વાત નથી.
બિલાડી મરઘી તરફ આગળ વધી.
પીલું તો કુદીને બિલાડીની પીઠ પર બેસી ગયું.
હવે તો મરઘી વધારે ડરી ગઈ.

“બિલાડીએ મરઘીને કહ્યું,” ના, ના, ડરીશ નહીં. સહેજ પણ ડર નહીં.
હું તેને નહીં ખાઉં. તે તો ખૂબ વ્હાલું છે. મને પણ તે ખૂબ ગમી ગયું છે.
પીલું કુદીને માની પાસે આવી ગયું. મરઘીના જીવમાં જીવ આવ્યો.
મરઘીએ તેને ખૂબ વ્હાલ કર્યું.

બિલાડી હજી ત્યાં જ ઊભી હતી. પીલું દોડીને પાછું બિલાડી પાસે ગયું.
અને બોલ્યું, “આજથી તું મારી મિત્ર અને હું તારો”.

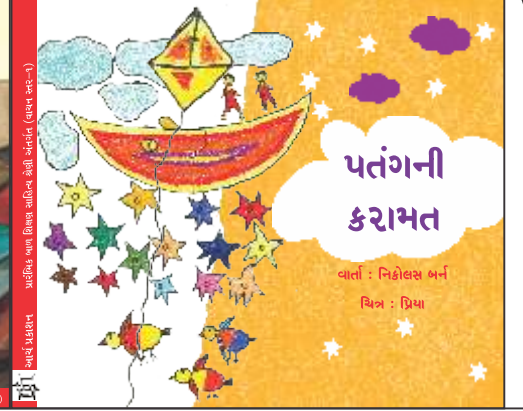
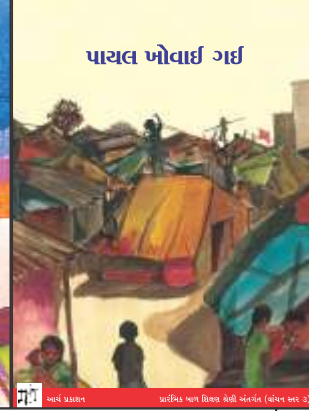
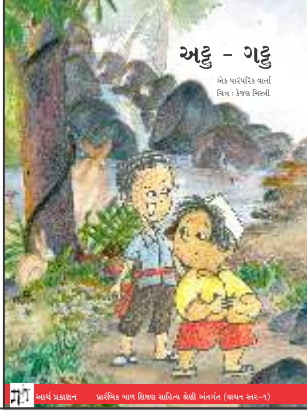

બિલાડીને ખૂબ જ સારું લાગ્યું.

પછી તો ધીમે-ધીમે બધાં જ તેના મિત્રો બની ગયા.

વાંચતા શીખી રહેલા બાળકોની જરૂરિયાતને ધ્યાનમાં રાખીને એકલવ્ય ભોપાલ દ્વારા હિન્દી અને અંગ્રેજી ભાષામાં ઘણી ચિત્રવાર્તાઓ પ્રકાશિત થઈ છે આમાંની કેટલીક વાર્તાઓનું અંગ્રેજી, મરાઠી, બુંદેલી, બાંગલા, છત્તીસગઢ, માલવી, ગોંડી તથા કોરકું ભાષામાં ભાષાંતર થયું છે. અને ગુજરાતીમાં ... ..

ભાષા શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ દરમ્યાન વર્ષોના અનુભવે સમજાયું કે ગુજરાતી ભાષામાં બાળકોને સ્પર્શી જાય તેવું, તેમને અચંબિત-આનંદિત કરે તેવા બાળ-સાહિત્યની ખૂબ જ જરૂર છે. ખાસ કરીને બાળકના પ્રારંભિક વર્ષોમાં, ૪ થી ૭ વર્ષના બાળકો માટે તેમને તેમની આસપાસ એક “print exposure” મળે તો તેની ભાષા ખૂબ સમૃદ્ધ થાય છે તેવો અનુભવ વારંવાર મળે છે. બાળ સાહિત્યની આ જરૂરીયાતને થોડે અંશે પણ પરિપૂર્ણ કરવા આર્થ તરફથી ચિત્રવાર્તાઓનું પ્રકાશન શરૂ કર્યું છે. આના જ ભાગ રૂપે સુંદર ચિત્રો સભર, ચાર થી છ લીટીમાં જ મજાની વાત રજૂ કરતાં પોસ્ટરનું પ્રકાશન પણ શરૂ કર્યું છે. એકલવ્ય દ્વારા પ્રકાશિત પુસ્તકો તો બાળ વાર્તાઓનો ખજાનો છે જ તેવી જ રીતે “ઈકતારા” દ્વારા પ્રકાશિત પોસ્ટરોએ એક નવો જ ચીલો પાડતો ખજાનો બાળકો સમક્ષ મૂક્યો છે.

પીલુંએ શિકારી બિલાડીને મિત્ર બનાવી લીધી.
કેવી રીતે?
વાંચો આ મઝાની વાર્તા

